

عنوان موضوع	بررسی راه های توسعه فعالیت های دانش بنیان در استان کرمان
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با مشارکت انجمن شرکت های دانش بنیان استان کرمان
شرح موضوع	طبق آمار و ارقام موجود مجموع GDP کل دنیا معادل ۸۷۰۰ میلیارد دلار می باشد که تنها ۴۵۰۰ میلیارد دلار آن را سوخت، نفت، گاز و معدن تشکیل می دهد. از طرفی برآورد ها نشان می دهد علی رغم جایگاه پنجم کشور ایران در لیست "۱۰ کشور ثروتمند جهان از نظر ذخائر منابع طبیعی"، حداکثر ظرفیت معادن سنگ آهن کشور با در نظر گرفتن اکتشافات حدود ۲۰ الی ۳۰ سال است که با گذشت این زمان اگر ماده معدنی وجود نداشته باشد و درآمد و سرمایه گذاری هایی که در این حوزه انجام می شود صرف منابع تجدید شونده نگردد کشور با یک بحران جدی مواجه خواهد شد. بنابراین با توجه به اینکه اقتصاد کشور ما بر خلاف اقتصاد دنیا که مبتنی بر دانش است، مبتنی بر منابع می باشد و هم چنین با عنایت به دو مورد از سیاست گذاری های کشور مبنی بر: ۱. پیاده سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و سازماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقای جایگاه جهانی و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان^۱ ۲. دستیابی به توسعه متوازن و پایدار در افق ۱۴۰۴ برای جامعه ایرانی و کسب جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و تعامل سازنده و موثر با جهان^۲ لزام حرکت به سمت اقتصاد مبتنی بر دانش را دو چندان ساخته است. در شرایط کنونی که دانش منبع اصلی ثروت و تولید اقتصادی به شمار می آید، موتور محرک اقتصاد مبتنی بر دانش، شرکت های دانش بنیانی می باشند که نقشی کلیدی در توسعه اقتصاد دانش محور و همچنین توسعه و رشد همه جانبه کشور داشته و با توجه به شرایط و زیرساخت هایی مانند نیروی کار تحصیل کرده و وجود دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی بستر خوبی برای فعالیت این شرکت ها فراهم است. از طرف دیگر شرکت های دانش بنیان با توجه به ظرفیت های خود و انتقال دانش و پژوهش به کسب و کارهای محلی و تولیدی باعث ارتقا و عمومی کردن دانش فنی در جامعه شده و این مساله موجب حفظ، توسعه و پایداری شرکت های دانش بنیان و در نتیجه افزایش بستر اشتغال، رونق اقتصادی و صرفه اقتصادی تولید خواهد شد. از این رو توجه به نقش شرکت های دانش بنیان و توسعه فعالیت های دانش بنیان بسیار حائز اهمیت است. استان کرمان نیز علی رغم دارا بودن پتانسیل بی نظیر و وجود مراکز دانشگاهی، فنی و حرفه ای، پارک علم و فناوری و مراکز رشد، شرکت های دانش بنیان و ...، متأسفانه در زمینه توسعه فناوری و استفاده از آن ناموفق بوده و رتبه دانش بنیان استان در کشور ۱۷ و سهم اقتصاد دانش بنیان در کرمان کمتر از نیم درصد است. بنابراین با توجه به اینکه توسعه پارک ها و مناطق ویژه علم و فناوری در راستای کمک به بهبود روند ایجاد و توسعه کسب و کارهای دانش بنیان، در کنار حمایت های مالی و تامین منابع مالی، اقدامات تسهیلاتی، سرمایه گذاری و تامین وجوه لازم از طریق صندوق های سرمایه گذاری نظیر صندوق نوآوری و شکوفایی، ارتقاء زیرساخت ها، توسعه نیروی کار تحصیل کرده، ماهر، خلاق و نوآور، حمایت ها و مشوق های مالیاتی نظیر اعتبار مالیاتی، تخفیفات مالیاتی، معافیت و یا کاهش مالیات، ارائه خدمات مشاوره ای و ارتباط مؤثر بین شرکت ها و صنایع از جمله مواردی هستند که با کمک آن موفقیت کسب و کارهای دانش بنیان تسهیل و منجر به توسعه فعالیت های دانش بنیان خواهد شد، در راستای بررسی راه های توسعه فعالیت های دانش بنیان در سطح استان و هم چنین بررسی مشکلات مشترک شرکتهای دانش بنیان نظیر:

^۱ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی (بند دوم)

^۲ سند چشم انداز ۱۴۰۴ ایران (امور فرهنگی، علمی و فناوری: بند هشتم، نهم و دهم)

- تامین نیروی انسانی متخصص - تامین سرمایه های مالی از طریق صندوقها - کسب مجوزها و استاندارد های لازم - مشاوره و منتورینگ های تخصصی - شناخت و استفاده از محصولات دانش بنیان در استان و ... این موضوع در دستور کار شورای گفتگو قرار گرفت. لازم به ذکر است در همین راستا موضوع دانش بنیان و مسائل و مشکلات پیش روی این شرکت ها در سی امین جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان (اسفند ماه ۱۳۹۶) بحث و بررسی شده و با توجه به عدم نقش آفرین بودن بخش خصوصی فناور در تصمیم گیری ها و عدم وجود مرجع واحد جهت سیاست گذاری توسعه فناوری استان و همچنین با توجه به اینکه شرکت های فعال در حوزه دانش بنیان دارای قابلیت نوآوری و خودباوری در ایجاد کسب و کار بوده اما از پتانسیل آن ها در مشارکت در سیاستگذاری ها و تصمیم گیری های توسعه فناوری استفاده نشده بود، شورای عالی فناوری و نوآوری با هدف تدوین و به روز رسانی سند توسعه فناوری استان کرمان، برنامه ریزی در جهت استقرار و اصلاح اکوسیستم فناوری و نوآوری، تدوین برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت فناوری و نوآوری بر اساس سند توسعه فناوری مصوب، تعیین اولویت های تحقیقاتی و فناوری استان بر مبنای شناسایی نیازها، شناسایی توانایی ها و مزیت های استانی، تدوین آیین نامه نحوه نظارت بر فعالیت های فناورانه و نوآورانه در چارچوب سند توسعه فناوری، تدوین ساز و کارهای همسویی بین اهداف و سیاست های استانی در زمینه فناوری و نوآوری با اهداف و سیاست های ملی پایش و آمایش توسعه فناوری استان راه اندازی شد و پس از انجام فازهای مطالعاتی، سند توسعه فناوری تدوین شده است که وجود این سند، گام مهمی در تهیه نقشه اجرایی برای توسعه فناوری استان کرمان خواهد بود.	
- تولید محصولات دانش بنیان نیازمند صرف هزینه و زمان بالایی است و ایجاد زیرساخت های توسعه تولیدات این شرکت ها به منظور حفظ استقلال ضرورتی انکارناپذیر است. کمبود منابع مالی و عدم رشد ظرفیتهای منابع مالی جهت ارائه تسهیلات به شرکت های دانش بنیان، یکی از مهمترین دغدغه های این شرکت هاست. در شرایط کنونی امکان استفاده از منابع صندوق های حمایت از شرکت های دانش بنیان به دلیل بروکراسی های پیچیده بسیار سخت بوده و در هر زمان که شرکت دانش بنیان با توجه به شرایط، نیاز به دریافت اعتبار داشته باشد، به دلیل کمبود بودجه، یا اعطای اعتبار به تعویق افتاده و یا با عدم عقد قرارداد با آن شرکت، مساله تولید و توسعه طرح با مشکل مواجه می شود. - با توجه به اینکه سرمایه اصلی شرکت های دانش بنیان منابع انسانی آن هاست، کمبود نیروی متخصص و ماهر در این شرکت ها مانع رشد و پیشرفت می گردد. علیرغم وجود دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی، پارک علم و فناوری و تعدد دانشجویان، متأسفانه فارغ التحصیلان دانشگاهی مهارت و تخصص لازم جهت ورود به شرکت های دانش بنیان را ندارند. از سوی دیگر جذب نیروهای متخصص توسط صنایع بزرگ، شرکت های دانش بنیان را با کمبود نیروی متخصص مواجه نموده است. این امر باعث کند شدن مسیر رشد و توسعه این شرکت ها و همچنین عدم امکان رقابت برای شرکتهای کوچک و متوسط فناور شده است. - عدم ارتباط موثر فارغ التحصیلان دانشگاهی با کسب و کارها خصوصاً کسب و کار های فعال در حوزه دانش بنیان و هم چنین عدم اطلاع آنها از نیازمندیهای شغلی صنایع و شرکت های فناور در حوزه های مختلف - علی رغم اینکه بسیاری از شرکت ها در زمینه تخصص خود، مهارت و دانش فنی لازم را دارند، اما تخصص کافی و لازم در سایر زمینه ها نظیر بازاریابی، فروش، مدیریت و ... را ندارند.	ایرادات و مشکلات مطروحه

- عدم وجود مراکز تخصصی جهت ارائه مشاوره های لازم در حوزه های مختلف کسب و کار، مالکیت فکری، اخذ مجوزها، استانداردها و ... - عدم وجود مراکز مطالعات تخصصی بخش خصوصی جهت انجام فعالیت و مطالعات پژوهشی و ایجاد بانک اطلاعاتی قابل استفاده - عدم توازن در توسعه زیر ساخت های لازم در حوزه فناوری مبتنی بر ظرفیتهای منطقه ای در سطح استان با ایجاد پردیسهای علم و فناوری - عدم استفاده مناسب از خدمات، محصولات و ظرفیت شرکت های فنوار و دانش بنیان در صنایع و سازمان های دولتی استان کرمان - عدم آشنایی جامعه با مفاهیم و خدمات حوزه فناوری نظیر فرهنگ کسب و کار فناورانه، اقتصاد دانش بنیان، شرکتهای دانش بنیان، پارکهای علم و فناوری، مراکز رشد و - عدم توسعه و گردش اطلاعات زیست بوم بین اجزاء، ناهماهنگی، موازی کاری و گسستگی در برنامه ریزی ها، فعالیت ها و اقدامات اجزای اکوسیستم نوآوری و فناوری استان	
پیرو مسائل و مشکلات دریافتی از شرکتهای دانش بنیان در سطح استان و در راستای بررسی راه های توسعه فعالیت های دانش بنیان، دبیرخانه شورا به موجب وظیفه قانونی خود، به بررسی موضوع و برگزاری جلسه های کارشناسی در تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵، ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ و ۱۴۰۰/۰۲/۲۷ اقدام نمود. این جلسات با حضور ریاست اتاق، نمایندگان مرکز مطالعات و پژوهش های اقتصادی اتاق بازرگانی کرمان و هم چنین نمایندگانی از انجمن شرکت های دانش بنیان استان کرمان، پارک علم و فناوری، خانه صنعت و معدن استان کرمان، واحد آموزش فنی و حرفه ای استان کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، دانشگاه ولی عصر رفسنجان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، صندوق پژوهش و فناوری، اداره کار، تعاون و رفاه اجتماعی، سازمان مدیریت صنعتی و شرکت دانش بنیان پایش گستر پرمون در محل سالن کنفرانس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن استان کرمان تشکیل و پس از بحث و بررسی با توجه به اهمیت موضوع در جهت بهبود وضعیت موجود، مقرر گردید پیشنهادات زیر در صحن اصلی جلسه شورای گفتگو مطرح گردد.	جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ ۱۴۰۰/۰۲/۲۷
- با عنایت به اتمام تدوین سند توسعه فناوری در استان و مشخص شدن اجزاء اکوسیستم و نقش ها و وظایف هر یک از سازمان ها و ارگان های مربوطه، وظایف و اقداماتی که لازم است هر سازمان در راستای توسعه فعالیت های دانش بنیان انجام دهد، جهت پیگیری و اقدام ابلاغ شود و سازمان های ذی ربط موظف باشند گزارش پیشرفت کار را به صورت ماهیانه برای دبیرخانه ای که بدین منظور تشکیل می شود، ارسال نمایند. - تقویت صندوق پژوهش و فناوری و تعیین آن به عنوان عاملیت تسهیلات تبصره ۱۸ و تسهیلات استانی، افزایش سقف خط اعتباری صندوق ویژه شرکتهای دانش بنیان، اختصاص بودجه از طرف صنایع بزرگ استان و تعیین صندوقی به عنوان عاملیت پرداخت جهت تامین مالی شرکت ها - نیاز سنجی مهارت های مورد نیاز نیروی انسانی از شرکت های دانش بنیان و فنوار و توانمندسازی سرمایه های انسانی این شرکت ها با برگزاری دوره های کوتاه مدت جهت افزایش مهارتهای عمومی، حرفه ای و تخصصی در زمینه های مورد نظر - ایجاد بستر ارتباط بین مدیران صنایع و واحدهای تولیدی با متصدیان شرکت های دانش بنیان - فراهم ساختن امکان ارائه خدمات حرفه ای در زمینه های تخصصی کسب و کار نظیر خدمات مشاوره ای، مدیریتی، بازرگانی، مالی، بازاریابی، آموزشی، تحقیقاتی و ... با حمایت از راه اندازی مراکز مشاوره و مطالعات خصوصی	پیشنهادهای

- راه اندازی مرکز کارایی در دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه ها و تکمیل اطلاعات متقاضی و درخواست دهنده به صورت تخصصی - ایجاد زیرساختهای لازم جهت استقرار شرکتهای دانش بنیان و فناوری در سطح استان از جمله: تصویب پهنه های نوآوری در شهرهای بزرگ استان، ایجاد پردیسهای علم و فناوری و شهرکهای وابسته به پارک علم و فناوری و حضور بخش تحقیق و توسعه صنایع بزرگ در این شهرکها - ایجاد پنجره واحد در پردیس های علم و فناوری جهت صدور مجوزهای لازم شرکتهای فناوری و دانش بنیان در پهنه های فناوری (مناطق ویژه فناوری) و اختصاص ساختمان های بلا استفاده سازمان های دولتی جهت استقرار شرکتهای دانش بنیان و فناوری در راستای بستر سازی ارتباط موثر با شرکتهای دانش بنیان در سطح استان - ایجاد بانک اطلاعاتی و رتبه بندی شرکتهای فناوری و دانش بنیان استان کرمان و معرفی آنها به صنایع - الزام صنایع و سازمانهای دولتی در استفاده از محصولات شرکتهای دانش بنیان و فناوری در صورت دارا بودن کیفیت مناسب - فرهنگ سازی، آموزش و تبلیغات در حوزه فناوری، اقتصاد دانش بنیان	
—	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه